

Výpočet základu (100%)

Př. Vypočítejte číslo, z něhož 20 % je 12

20 % je $\frac{1}{5}$ základu základ (100 %) $12 \cdot 5 = 60$

Př. Vypočítejte číslo, z něhož 400 % je 16

400 % je 16 základ (100 %) $16 : 4 = 4$

6) Vypočítejte zpaměti číslo, z něhož

a) 2 % jsou 3	e) 25 % je 8	i) 20 % je 15
b) 10 % je 700	f) 1 % je 4	j) 0,5 % je 2
c) 50 % je 12	g) 5 % je 3	k) 100 % je 8
d) 200 % je 40	h) 4 % je 5	l) 300 % je 12

Na procenta trojčlenkou

Úlohy na procenta, které nelze řešit zpaměti, lze řešit trojčlenkou

Výpočet procentové části

Př. Vypočítejte 15 % z 220

↑ 100% 220↑
15% x

220 je základ čili 100 %

Víme tedy, že 100 % je 220 a máme spočítat 15 %

Počet procent (p) a procentová část (č) jsou přímo úměrné

p	1	10	20	30	50	100
č	2,2	22	44	66	110	220

$$\frac{x}{220} = \frac{15}{100}$$

$$x = \frac{220}{1} \cdot \frac{15}{100}$$

$$x = \frac{11}{1} \cdot \frac{15}{5}$$

x = 33

7) Vypočítejte trojčlenkou:

- a) 42 % z 15 b) 52 % z 20 c) 125 % z 18 d) 3,5 % ze 40 e) 0,45 % z 300

Výpočet počtu procent

Př. Vypočítejte kolik % je 34 ze 40

↑ 40 100%
34 x %

40 je základ, čili 100 %

Víme tedy, že 40 je 100 % a máme spočítat kolik procent je 34

Již z minulého příkladu víme, že počet procent (p) a procentová část (č) jsou přímo úměrné

$$\frac{x}{100} = \frac{34}{40}$$

$$x = \frac{100}{1} \cdot \frac{34}{40}$$

$$x = \frac{170}{2}$$

x = 85 %

8) Vypočítejte trojčlenkou kolik % je:

- a) 126 z 840 b) 72 z 60 c) 1,4 z 28 d) 3,3 z 60 e) 10,4 z 80

Výpočet základu (100 %)

Př. Určete číslo, z něhož 15 % je 60

↑ 15 % 60↑
100 % x

15 % je 60 a máme spočítat 100%

$$\frac{x}{60} = \frac{100}{15}$$

$$x = \frac{60}{1} \cdot \frac{100}{15}$$

x = 400

9) Určete číslo, ze kterého je:

- a) 35 % je 105 b) 108 % je 432 c) 0,5 % je 2,6 d) 4,2 % je 16,8

10) Určete 5,5 % z 50

11) Určete kolik % je 9 z 20

12) Určete číslo z něhož 44 % je 66

13) Zvětšete číslo 40 o 15 %

14) Zmenšete číslo 60 o 35 %

15) Určete číslo, které zmenšené o 12 % je 44

